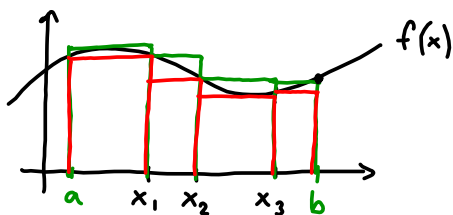

Integrasjonsteori (kap. 8)

Ide:

$$\left. \begin{array}{l} x_0 = a \\ x_4 = b \end{array} \right\} n = 4$$

Partisjon av $[a, b]$: Oppdeling $\pi = \{x_0, x_1, x_2, \dots, x_n\}$ der

$$a = x_0 < x_1 < x_2 < x_3 < \dots < x_n = b$$

La $f(x)$ være begrenset på $[a, b]$. Øvre trappesum:

$$\Phi(\pi) = \sum_{i=1}^n M_i (x_i - x_{i-1}), \text{ der } M_i = \sup \{f(x) : x \in [x_{i-1}, x_i]\}$$

Nedre trappesum:

$$N(\pi) = \sum_{i=1}^n m_i (x_i - x_{i-1}), \text{ der } m_i = \inf \{f(x) : x \in [x_{i-1}, x_i]\}$$

Definisjon La f være begrenset på $[a, b]$. Vi sier at f er integrerbar på $[a, b]$ hvis øvreintegralet av f på $[a, b]$, som er

$$\overline{\int_a^b f(x) dx} \stackrel{\text{def}}{=} \inf \{ \Phi(\Pi) : \Pi \text{ er en partisjon av } [a, b] \}$$

er lik nedreintegralet

$$\underline{\int_a^b f(x) dx} \stackrel{\text{def}}{=} \sup \{ N(\Pi) : \Pi \text{ er en partisjon av } [a, b] \}$$

I så fall definerer vi integralet av f på $[a, b]$ til å være den felles verdien. Integralet skrives

$$\int_a^b f(x) dx$$

Tilleggsdefinisjoner :

$$\int_a^a f(x) dx = \int_a^a f(x) dx = 0 \quad \text{og}$$

$$\int_a^b f(x) dx = - \int_b^a f(x) dx \quad \text{for } b < a \quad \left(\begin{array}{l} \text{nedreintegraler} \\ \text{tilsvarende} \end{array} \right)$$

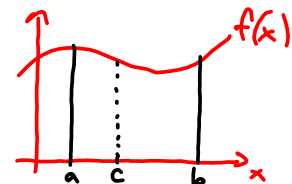
Setning 8.3.1

Anta at $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ er begrenset og at $c \in (a, b)$.

Da er

$$\overline{\int_a^b f(x) dx} = \overline{\int_a^c f(x) dx} + \overline{\int_c^b f(x) dx}$$

Tilsvarende for nedreintegraler.

Bevis : Se bok.

En funksjon F kalles en antiderivert til f på $[a, b]$ hvis

$$F'(x) = f(x)$$

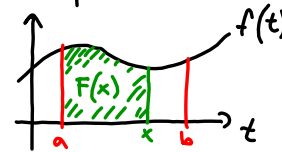
for alle $x \in (a, b)$ og F er kontinuert i endepunktene a og b .

Analysens fundamentalteorem (8.3.3)

Anta at $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ er kontinuert. Da er f integrerbar på ethvert intervall $[a, x]$ der $a \leq x \leq b$, og funksjonen

$$F(x) = \int_a^x f(t) dt$$

er en antiderivert til f på $[a, b]$.

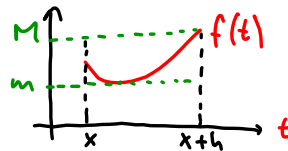

Bevis Siden f er kontinuert på $[a, b]$, er den begrenset der. Derfor kan vi definere

$$G(x) = \int_a^x f(t) dt \quad \text{for } x \in [a, b].$$

La $x \in (a, b)$ og la $h > 0$ være så liten at $x+h < b$.

La M og m være henholdsvis sup og inf for $f(t)$ på intervallet $[x, x+h]$.

Vi har

$$G(x+h) - G(x) = \int_a^{x+h} f(t) dt - \int_a^x f(t) dt = \int_x^{x+h} f(t) dt$$

Vi har også

$$m \cdot h \leq \int_x^{x+h} f(t) dt \leq M \cdot h$$

dvs.

$$m \cdot h \leq G(x+h) - G(x) \leq M \cdot h$$

$$m \leq \frac{G(x+h) - G(x)}{h} \leq M$$

Når $h \rightarrow 0$, må $m \rightarrow f(x)$ og $M \rightarrow f(x)$ ved kontinuitet av f .

Altså

$$\lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{G(x+h) - G(x)}{h} = f(x)$$

Tilsvarende vises dette når $h \rightarrow 0^-$. Har da $G'(x) = f(x)$ for $x \in (a, b)$.

Tilsvarende vises at

$$H(x) = \int_a^x f(t) dt$$

også oppfylter $H'(x) = f(x)$ for $x \in (a, b)$. At G og H er kontinuerlige i a og b , er tema for oppgave 8.3.17. Men da fins C slik at

$$G(x) = H(x) + C \quad (\text{lemma 8.3.2})$$

Men $G(a) = H(a) = 0$, så $0 = 0 + C$, dvs. $C = 0$.

Altså $G(x) = H(x)$ for alle $x \in [a, b]$. Så f er integrerbar på ethvert intervall $[a, x]$, og vi har at

$$F(x) = \int_a^x f(t) dt = H(x) = G(x) \text{ for alle } x \in [a, b]. \quad \square$$